

1. Allmänt om VMKs typgodkännanden

Mätutrustning måste, för att användas för betalningsgrundande mätning utförd av VMK- auktoriserat virkesmätningsföretag, vara typgodkänd av VMK till såväl fabrikat som modell. För godkännande krävs att mätutrustningen uppfyller de krav som fastställts av branschen och att den i övrigt är så utformad att den väl lämpar sig för betalningsgrundande mätning.

Typgodkännandet består av två delar:

- Mätningstekniskt godkännande som innefattar mätnoggrannhet och kontrollerbarhet
- Funktionalitetsgodkännande som bekräftar att utrustningen kan användas i praktisk virkesmätning

Under det senaste året har följande utrustning typgodkänts:

Automatisk bestämning av utbytesförlust

Bestämning av utbytesförlust på sågtimmer är en av virkesmätarnas största utmaningar. Förhoppningen om att automatiskt kunna bestämma detta har funnits sedan de nu gällande mättningsbestämmelserna togs i bruk.

Det första typgodkännandet gäller RemaSawcos mätram RS 3D Log Scanner. Testerna har genomförts vid Hilmer Anderssons sågverk i Lässerud. Trots typgodkännandet har man inte riktigt kunnat använda tekniken fullt ut ännu. Det beror bl.a. på att resultaten varierar beroende på trädslag och att utbytesförlusten ej går att justera på trädslagsnivå.

Det andra typgodkännandet gäller Microtec DiSHAPE v2.12 som är installerad på SCA:s mätstation i Bollsta.

Automatisk bestämning av metall med hjälp av röntgen

Bestämning av metall har hittills skett med hjälp av spolar men i och med introduktionen av röntgenmätramar kan istället dessa användas för detta ändamål. Den andra mer övergripande möjligheten med röntgenmätramar är att semiautomatisk klassa timmer. Testerna för bestämning av metall med Microtec Tomolog har genomförts på SCA:s mätstation i Bollsta

Automatisk travmätning

Mabema GPV som används för automatisk travmätning av granmassaved har blivit typgodkänd. Syftet med denna teknik är bl.a. att minska tiden för mätning och på så sätt minimera köbildning. Dessutom finns det en förhoppning om att kunna minska spridningen i mätningen, vilket tester

Mättnings- och Skogsdatainfo

VMF Qbera ek för Box 1935 791 19 FALUN	Besöksadress Pelle Bergsbacke 3	Telefon 023/45600	Telefax 023/45609	Org nr Innehar F-skattebevis 769604-6924	Bankgiro 5519-3999	Postgiro 422 01 55 - 8
--	------------------------------------	----------------------	----------------------	--	-----------------------	---------------------------

har kunnat bekräfta. Därigenom kan vi få en stabilare mätning och samtidigt minska antalet stickprov. Arbetet med denna teknik har pågått under flera år och äntligen har alla bitar fallit på plats vid den först installationen som finns vid Holmen Papers anläggning i Braviken. Testkörningar pågår för fullt och hittills ser resultaten stabila ut men vi kommer noggrant att följa upp dessa under den närmaste tiden.

Lasermätutrustning för kontroll av skäppmätning

Den nya virkesmätningslagen kommer att omfatta alla ”hela trädet” och därmed fler sortiment. Skäppmätning har varit en vanligt förekommande mätmetod för sönderdelade biobränslen men där möjligheterna till kontroll av flera orsaker har varit begränsad. Med anledning av detta har därför VMU och Haglöfs i samarbete tagit fram en mobil utrustning för kontroll av skäppmätning vilken alltså har blivit typgodkänd.

2. Ny cirkulärstruktur för allmänna cirkulär vid nyår

Sedan en tid är de nya övergripande instruktionerna för virkesmätning klara för användning. VMF Qberas styrelse har i likhet med VMF Nord och VMF Syd beslutat att införa dessa i verksamheten fr.o.m. nyåret 2015. Instruktionerna är uppdelade mellan sådana som berör bestämning av kvantitet (mätmetoder) och sådana som berör bestämning av kvalitet (mätningsbestämmelser).

I och med att Qberas instruktioner för virkesmätning i mångt och mycket är uppbyggda efter strukturen i SDCs instruktioner kommer det göras vissa anpassningar vid nyårsskiftet. De av Qberas allmänna cirkulär (A-cirkulär) som ligger direkt under SDCs instruktioner kommer att delas upp i kvantitet och kvalitetsbestämmande samt att få en ny numrering.

En allmän översyn för övriga cirkulär mappar i kvalitetssystemet pågår men behöver ej vara färdig till nyårsskiftet. De kontraktsvisa bestämmande cirkulären (B-cirkulär) kommer i huvudsak att behålla samma numrering och namn som tidigare.

3. MAS 4

VMF Qberas styrelse gav under hösten 2013 en arbetsgrupp uppdraget att genomföra en förstudie inför en eventuell investering i en ny generation MAS. Arbetsgruppen presenterade sitt beslutsunderlag för ca ett år sedan och VMF Qberas styrelse tog då beslutet att investera i en ny generation MAS, som går under namnet MAS 4.

MAS 4 kommer att byggas med en trailer som grund. Det innebär att den kommer att kunna byggas med en högre totalvikt än sina föregångare och med färre rörliga delar, allt för att ge en mer hållbar konstruktion. Ett stort fokus har legat på att förbättra både arbetsmiljön och produktiviteten.

Mättnings- och Skogsdatainfo

VMF Qbera ek för	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org nr	Bankgiro	Postgiro
Box 1935				Innehar F-skattebevis		
791 19 FALUN	Pelle Bergsbacke 3	023/45600	023/45609	769604-6924	5519-3999	422 01 55 - 8

Arbetet med MAS 4 har pågått under sommaren och hösten. Trailern ska vid månadskiftet november/december levereras från Qberas leverantör Logcon i Narva till Bergqvist AB i Bollnäs. Där finns sedan tidigare trailerdragaren på plats och är redo för montering. I Bollnäs kommer slutmontering, driftstester och funktionstester att genomföras.

Man beräknar att ta MAS 4 i drift under första kvartalet 2015. MAS 4 kommer att serva bruk och terminaler på MO Norr och MO Mitt. MAS 2 kommer under uppstartsperioden att rycka in om det behövs för att sedan tilldelas andra uppgifter inom VMF Qbera.

4. Nya Virkesmätninglagen

En ny virkesmätninglag (VML) träder i kraft den 1:a mars 2015. Till lagen är kopplat föreskrifter, vilka Skogsstyrelsen utfärdar. All virkesmätning för vederlag som avser första affärsledet, dvs i normalfallet från skogsägare till förste köpare, omfattas av lagen. Det nya är att lagen nu även gäller biobränslesortiment och lövtimmer, vilket inte varit fallet tidigare.

I praktiken mäts påtagliga volymer biobränslesortiment av någon part i affären, ofta köparen. Den som utför sådan mätning är i lagens mening *mätande företag* och måste nu alltså uppfylla lagkraven på bl a noggrannhet i mätningen och tillfredsställande kontrollmätning.

Ett sådant mätande företag möter nu nya förutsättningar och utmaningar. Ofta finns dock inte den långvariga erfarenhet av kvalitetssäkrad virkesmätning som är nödvändig för att uppfylla lagens krav. VMF Qbera kan därför erbjuda det mätande företaget att utföra t ex olika mätningstjänster och utbildningar, för att därigenom bidra till en lagenlig virkesmätning. Medlemmar i VMF Qbera som är intresserade av dessa tjänster är välkomna att kontakta oss för att få veta mera.

Utförlig information om den nya virkesmätninglagen finns på www.vmlinfo.se

Slutligen vill vi passa på att tillönska er alla en fortsatt skön höst och sedan en aktiv vinter!

Mättnings- och Skogsdatainfo

VMF Qbera ek för	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org nr	Bankgiro	Postgiro
Box 1935				Innehar F-skattebevis		
791 19 FALUN	Pelle Bergsbacke 3	023/45600	023/45609	769604-6924	5519-3999	422 01 55 - 8